

Na podlagi 10. člena Zakona o preprečevanju nasilja v družini (Uradni list RS, št. 16/08) izdaja minister za šolstvo in šport v soglasju z ministrom za delo, družino in socialne zadeve

P R A V I L N I K

o obravnavi nasilja v družini za vzgojno-izobraževalne zavode

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

(1) Ta pravilnik določa ravnanje zaposlenih v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih in zasebnih vzgojno-izobraževalnih zavodih, ki izvajajo javno veljaven program (v nadaljnjem besedilu: VIZ) ob zaznavi nasilja nad otrokom v družini, oblike pomoči otroku, ki je žrtev nasilja, v VIZ ter sodelovanje VIZ z državnimi organi, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb (v nadaljnjem besedilu: organi) v primeru nasilja nad otrokom v družini.

(2) Ta pravilnik se uporablja tudi v primeru nasilja v družini nad polnoletnim udeležencem izobraževanja po javno veljavnih programih.

(3) Za ravnanje zaposlenih v VIZ na podlagi tega pravilnika je v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, odgovoren ravnatelj.

2. člen

V tem pravilniku naslednja izraza pomenita:

- »otrok« je otrok v vrtcu, učenec v osnovni šoli in dijak v srednji šoli do njegove polnoletnosti;
- »učitelj« je vzgojitelj oziroma učitelj v VIZ.

II. RAVNANJE OB ZAZNAVI NASILJA

3. člen

Učitelj ali drug delavec VIZ, ki je pri otroku opazil spremembe, ki bi lahko bile posledice nasilja, ali mu je otrok zaupal, da je žrtev nasilja, ali ima učitelj ali drug delavec VIZ informacijo o nasilju od tretje osebe ali pa je bil sam priča nasilja, takoj:

- obvesti o tem svetovalnega delavca VIZ ali v njegovi odsotnosti ravnatelja ali pomočnika ravnatelja,
- sam ali s svetovalnim delavcem VIZ v primeru poškodbe pri fizičnem ali spolnem nasilju ali hudi psihični stiski otroka zaradi nasilja v družini obvesti pristojni center za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: CSD), izven poslovnega časa CSD njegovo interventno službo, ali, če meni, da je to primerno, policijo; če so navedene posledice opažene pri polnoletnem udeležencu izobraževanja po javno veljavnih programih, se mu svetuje, naj obišče zdravnika, ter se ga seznanji z možnostmi ustrezne pomoči in organi, ki mu lahko nudijo ustrezno pomoč,
- sam ali s svetovalnim delavcem naredi zapis dogodka, opažanj, pridobljenih informacij ali pogovora z otrokom.

4. člen

(1) Zapis dogodka je uradni dokument, ki je podlaga za prijavo nasilja CSD, policiji ali državnemu tožilstvu ter za nudenje pomoči otroku v okviru VIZ. V zapisu dogodka je treba navesti vse okoliščine in opažanja, iz katerih je mogoče sklepati, da se izvaja nasilje in da je otrok ogrožen. Delavec VIZ, ki naredi zapis, zapiše tudi, ali so potrebni takojšnji ukrepi za zaščito otroka.

(2) Obrazec za zapis dogodka je v Prilogi, ki je sestavni del tega pravilnika.

5. člen

(1) Ravnatelj ali svetovalna služba VIZ v telefonskem pogovoru isti dan oziroma najpozneje v 24 urah po narejenem zapisu dogodka obvesti CSD, policijo ali državno tožilstvo o sumu nasilja v družini nad otrokom (v nadaljnjem besedilu: nasilje) in CSD pošlje pisno prijavo nasilja skupaj z zapisom dogodka.

(2) Ravnatelj ali svetovalna služba VIZ starše o opravljeni prijavi nasilja obvesti le takrat, ko presodi, da je to v korist otroka.

III. NUDENJE POMOČI OTROKU, KI JE ŽRTEV NASILJA, V VIZ

6. člen

(1) Svetovalni delavec VIZ najpozneje naslednji delovni dan po telefonski prijavi nasilja CSD, policiji ali državnemu tožilstvu skliče interni tim VIZ (v nadaljnjem besedilu: interni tim), ki ga sestavljajo svetovalna služba VIZ, razrednik oziroma vzgojitelj otroka, ki je žrtev nasilja, in učitelj oziroma drug delavec VIZ, ki je naredil zapis dogodka. Vsaj na prvem sestanku mora biti navzoč tudi ravnatelj.

(2) Vodja internega tima je svetovalni delavec VIZ. Če ima VIZ le enega svetovalnega delavca in je ta odsoten, vlogo vodje internega tima prevzame ravnatelj.

(3) Naloge vodje internega tima so:

- skrb za izmenjavo informacij med člani internega tima,
- usklajevanje dejavnosti v okviru VIZ,
- obveščanje ravnatelja o vseh oblikah pomoči otroku, ki je žrtev nasilja,
- če CSD skliče multidisciplinarni tim za obravnavo nasilja v družini (v nadaljnjem besedilu: multidisciplinarni tim) v skladu s pravilnikom, ki ureja sodelovanje organov ter o delovanju centrov za socialno delo, multidisciplinarnih timov in regijskih služb pri obravnavi nasilja v družini sodeluje v njem kot predstavnik VIZ in o dejavnostih multidisciplinarnega tima obvešča ostale člane internega tima.

7. člen

(1) Naloge internega tima pri obravnavi vseh primerov nasilja so:

- dogovor o načinu podpore in pomoči otroku, ki je žrtev nasilja, v VIZ,
- določitev nalog posameznih članov internega tima in drugih strokovnih delavcev z namenom pomagati otroku, ki je žrtev nasilja, pri soočanju s posledicami nasilja in pri njegovem aktivnem sodelovanju v postopkih drugih organov z namenom zagotavljanja njegove dolgoročne varnosti in določitev rokov za njihovo izvedbo,
- izmenjava informacij o dinamiki nasilja nad otrokom, ki je žrtev nasilja, in posledicah nasilja,
- sodelovanje s CSD, policijo in sodiščem,
- sprejetje odločitve o zaključku dela internega tima na podlagi evalvacije dela in uspešnosti internega tima ter svetovalnega dela z otrokom, ki je žrtev nasilja.

(2) Po potrebi so naloge internega tima tudi:

- seznanitev drugih strokovnih delavcev VIZ s primerom nasilja, če je to potrebno za njihovo nadaljnje delo z otrokom in za pomoč oziroma svetovanje otroku,
- izdelava načrta pomoči VIZ oziroma svetovanja otroku, po potrebi v sodelovanju z drugimi strokovnimi delavci VIZ,
- v sodelovanju z ravnateljem načrtovanje ukrepov za zaščito zaposlenih v VIZ pred morebitnim nasiljem, povezanim z obravnavanim primerom,
- če interni tim oceni, da je otrok še vedno izpostavljen posledicam nasilja ali da je prišlo do ponovnega nasilja, naredi ravnatelj ali svetovalna služba VIZ nov zapis dogodka v skladu z 2. in 3. členom tega pravilnika ter v telefonskem pogovoru isti dan ali najpozneje v 24 urah po narejenem novem zapisu dogodka obvesti CSD, policijo ali državno tožilstvo o sumu nasilja in CSD pošlje pisno prijavo skupaj z zapisom dogodka,
- sprejetje dogovora o načinu sodelovanja s staršem ali skrbnikom otroka, ki je žrtev nasilja.

(3) Ob sklicu multidisciplinarnega tima so naloge internega tima tudi:

- usklajevanje aktivnosti VIZ z aktivnostmi drugih organov v skladu z dogovori na multidisciplinarnem timu,
- oblikovanje mnenja, na katere okoliščine primera nasilja naj bo multidisciplinarni tim pozoren pri nujenju pomoči otroku, ki je žrtev nasilja, da bodo v postopku obravnave nasilja varovane njegove koristi,

– spremljanje dejavnosti CSD, policije in sodišča.

8. člen

(1) Sestanke internega tima sklicuje vodja internega tima. Na sestankih se pišejo zapisniki, v katerih se zapišejo sklepi o dogovorjenih nalogah, njihovih nosilcih in časovnih rokih za izvedbo nalog.

(2) Zapisnik je uradni dokument, varovan v skladu s predpisi, ki urejajo zbiranje in varstvo osebnih podatkov ter vodenje in hrambo dokumentacije.

(3) Člani internega tima morajo vse podatke, ki jih pridobijo na sestankih tima, varovati kot zaupne, tudi po koncu delovanja internega tima.

IV. SODELOVANJE Z DRUGIMI ORGANI

1. Sodelovanje s CSD

9. člen

(1) Zaposleni v VIZ sodelujejo s CSD pri zbiranju podatkov o ogroženosti otroka, ki je žrtev nasilja.

(2) Naloge vodje internega tima kot predstavnika VIZ v multidisciplinarnem timu, so:

– s člani multidisciplinarnega tima izmenjuje informacije za razjasnitev okoliščin, potrebnih za zaščito in pomoč otroku po telefonu, elektronski pošti in na sejah multidisciplinarnega tima,

– sodeluje pri načrtovanju, izvajanju, usklajevanju in spremljanju dejavnosti multidisciplinarnega tima za zaščito in podporo otroka,

– seznanja člane multidisciplinarnega tima z aktivnostmi VIZ pri zagotavljanju pomoči otroku, ki je žrtev nasilja in skrbi za usklajevanje aktivnosti VIZ z aktivnostmi drugih organov,

– posreduje multidisciplinarnemu timu mnenje internega tima o načinu zagotavljanja koristi otroka, ki je žrtev nasilja, pri obravnavi primera,

– dejavno sodeluje pri izdelavi ocene ogroženosti otroka, ki je žrtev nasilja, in oblikovanju načrta pomoči v okviru multidisciplinarnega tima.

(3) Kadar CSD ne pozove VIZ k sodelovanju v multidisciplinarnem timu, med CSD in VIZ prav tako poteka medsebojno obveščanje (osebno, pisno in po telefonu) o dejavnostih za zagotavljanje zaščite in pomoči otroku, ki je žrtev nasilja v družini, in usklajevanje teh dejavnosti.

10. člen

Kadar CSD začne postopek za zaščito otroka, ki je žrtev nasilja, brez prijave VIZ in zaprosi VIZ za poročilo, svetovalna služba VIZ napiše poročilo o svojem mnenju o ogroženosti otroka zaradi suma nasilja. Svetovalni delavec, ki pripravlja poročilo, vanj vključi tudi mnenja zaposlenih v VIZ, ki so v stiku z otrokom, ki je žrtev nasilja.

11. člen

Kadar interni tim oceni, da se izvajanje nasilja nad otrokom po prijavi CSD nadaljuje ali da postopek CSD za zaščito otroka poteka prepočasi ali ni dovolj učinkovit, ravnatelj o tem obvesti predstojnika pristojnega CSD. Če postopek še vedno poteka prepočasi ali ni dovolj učinkovit, ravnatelj o tem obvesti socialno inšpekcijo.

2. Sodelovanje s policijo, tožilstvom in sodiščem

12. člen

(1) Zaposleni v VIZ sodelujejo s policijo, tožilstvom in sodiščem pri zbiranju podatkov o ogroženosti otroka.

(2) Če je VIZ uradno obveščen, da je bila povzročitelju nasilja izrečena prepoved približevanja otroku, ki jo je izreklo sodišče ali policija zaradi izvajanja nasilja v družini, o zaznanih kršitvah te prepovedi ravnatelj oziroma pomočnik ravnatelja takoj obvesti policijo.

(3) Ravnatelj oziroma pomočnik ravnatelja sodeluje s policijo in vloži prijavo na policijo, če eden od staršev ali druga odrasla oseba, ki izvaja nasilje nad otrokom, izvaja nasilje tudi nad zaposlenimi v VIZ.

V. KONČNA DOLOČBA

13. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-148/2009/1

Ljubljana, dne 10. decembra 2009

EVA 2009-3311-0049

dr. Igor Lukšič l.r.
Minister
za šolstvo in šport